

Teaching Guide

Identifying Data					2016/17
Subject (*)	Fontes de datos estatísticos e indicadores para o estudo das migracións		Code	615472108	
Study programme	Mestrado Universitario en Migracións Internacionais: Investigación, Políticas Migratorias e Mediación Intercultural				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatoria	2	
Language	Galician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Socioloxía e Ciencia Política da Administración				
Coordinador	Perez Carames, Antia	E-mail	antia.perez@udc.es		
Lecturers	Perez Carames, Antia	E-mail	antia.perez@udc.es		
Web	www.esomi.es				
General description	Na materia -Fontes de datos estatísticos e indicadores para o estudo das migracións- iniciarase aos estudantes no manexo das principais fontes estatísticas dispoñibles en España e na UE para a análise dos movementos migratorios internacionais. Describiranse os principais conceptos que rodean ás fontes e á produción de información estatística e ensinarase o manexo das principais fontes de datos a través de prácticas no laboratorio.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	Comprender os límites epistemolóxicos do estudo das migracións internacionais e a natureza esencialmente política que sostén a definición e identificación do fenómeno migratorio.
A3	Relativizar e valorar o impacto das migracións internacionais nas sociedades de orixe e destino en función do cambio social que xeran, dos intereses en xogo, e da construción social das identidades culturais
A5	Comprender os argumentos filosóficos e xurídicos tras as distintas perspectivas sobre as migracións internacionais e as problemáticas sociais que xeran.
A6	Dominar as principais fontes de documentación estatística e bibliográfica que lle permita manterse informado e iniciar e programar estudos exploratorios sobre temáticas relacionadas coas migracións internacionais
A7	Coñecer as virtudes e as limitacións das principais fontes e indicadores estatísticos para a descrición dos movementos migratorios en distintos contextos territoriais e na súa evolución temporal
A8	Comprender o potencial das distintas técnicas de investigación social para o estudo das migracións internacionais así como os condicionamentos deontolóxicos profesionais.
A9	Manexar os conceptos fundamentais no estudo das migracións internacionais
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Comunicarse de xeito efectivo nun ámbito de traballo
B9	Traballar de forma autónoma con iniciativa

B10	Traballar de forma colaboradora
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito social
B13	Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidade para adaptarse a novas situacións
B14	Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
B15	Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas
C1	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C3	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C4	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C5	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
- Competencias xerais de dominio das ferramentas metodolóxicas, así como das fontes de información e das principais técnicas de análise descritiva dos datos estatísticos en materia de migracións.	AC1 AC6 AC7 AC8 AC9	BC2 BC3 BC4 BC5 BC6 BC7 BC12 BC13	CC1
- Coñecemento acerca dos conceptos e características das principais fontes estatísticas empregadas no estudio das migracións, tanto a nivel nacional como internacional.	AC3 AC5 AC6 AC7 AC8 AC9	BC4 BC5 BC8 BC9 BC11 BC14 BC15	CC4 CC5
- Manexo, interpretación e análise da información extraída de diversas fontes estatísticas para o estudio do stock e os fluxos migratorios.	AC6 AC7 AC8	BC1 BC2 BC15	
- Aprendizaxe das técnicas de representación e análise descritiva (construcción de índices e indicadores) da información estatística (táboas, gráficos e mapas)	AC6 AC7 AC8	BC6 BC9 BC10	CC3 CC4

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1. Introducción e principais conceptos en torno ás fontes estatísticas	Definición de fonte e operación estatística. Do concepto sociolóxico á definición estatisticamente medible: usos e conceptos nas fontes estatísticas. Características das fontes estatísticas: cobertura, fiabilidade, coherencia, correspondencia. As axencias oficiais de produción da información estatística. Harmonización e complementariedade das fontes estatísticas. A difusión da información estatística: busca e consulta dos datos. Principais fontes estatísticas de ámbito nacional e internacional para o estudio dos stocks e fluxos migratorios.

TEMA 2. A medición do fenómeno migratorio	Conceptos básicos: fluxos, stock, saldo migratorio. A definición das categorías estatísticas en torno ó fenómeno migratorio partindo da normativa da estranxeiría en España.
TEMA 3. Fluxos migratorios	Conceptos, medición e fontes estatísticas dispoñibles. a Estatística de Variacións Residenciais.
TEMA 4. Stocks de poboación inmigrante	Definición de stock. Principais variables de clasificación sociodemográfica. Censo de Poboación e Vivendas. Padrón Municipal de Habitantes.
TEMA 5. Os distintos tipos de migracións e a súa medición	Migracións laborais, demandantes de asilo e refuxio, estudantes, reagrupamento familiar. As operacións estatísticas contidas no Anuario Estatístico de Inmigración.
TEMA 6. A medición das migracións irregulares	Migracións irregulares, ilegais, non autorizadas e clandestinas. Fontes estatísticas dispoñibles e problemática en torno á medición e conceptualización. As estimacións sobre o stock de inmigrantes en situación irregular en España.
TEMA 7. Análise descritiva dos datos	Distribución das variables, medidas de tendencia, análise descritiva da información. Construcción, cálculo e análise de taxas, índices e indicadores. Realización e análise de táboas de continxencia. Técnicas de representación gráfica. Introducción á representación cartográfica da información.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Supervised projects	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A9 B15 B14 B13 B12 B11 B10 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C3 C4 C5	0	0	0
Personalized attention		50	0	50

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Supervised projects	O/a estudante desenvolverá un traballo sobre fontes estadísticas para o estudo das migracións nunha Comunidade Autónoma, de maneira independente, aínda que supervisado/a en titorías presenciais e/ou virtuais coa profesora responsable da materia.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Recoméndase a atención personalizada para a elaboración do traballo de avaliación desta materia. Para o estudantado que curse a modalidade online, as titorías serán realizadas a distancia de acordo coas ferramentas que proporciona a Moodle neste sentido.

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A9 B15 B14 B13 B12 B11 B10 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C3 C4 C5		100

Assessment comments

Tal e como se indica no apartado correspondente a metodoloxías, os/as estudantes que cursen a modalidade online deste mestrado terán unha titoría online coa profesora tras da entrega do traballo para garantir a identidade da persoa que entrega o principal elemento de avaliación desta asignatura.

Sources of information

Basic	- GARRIDO, L. (2004). Para cuantificar a los extranjeros. Madrid - DOMINGO, A. e BRANCÓS COLL, I. (2000). Entre el flujo y el stock. El análisis demográfico de las migraciones internacionales y de la población de nacionalidad extranjera en España. Barcelona. CED (UAB) - BILSBORROW, R.E. et alia (1997). Concepts Underlying International Migration Statistics. Xenebra. OIT - BARBESINO, P. (1998). Observing Migration: The Construction of Statistics in a National Monitoring System. Londres. Palgrave Macmillan
Complementary	- VINUESA ANGULO, J. (2007). Técnicas y ejercicios de demografía. Madrid. INE - VINUESA ANGULO, J. (1994). Demografía: análisis y proyecciones. Madrid. Síntesis - MASSEY, D.S. e CAPOFERRO, C. (2004). Measuring undocumented migration. - POULAIN, M, et alia (2006). THESIM. Towards Harmonised European Statistics in International Migration. Lovaina: Presses Universitaires de Louvain - SANDELL, R. (2006). Spain's immigration experience: lessons to be learned from looking at the statistics. - SÍNDIC (2008). La gestión municipal del empadronamiento de los inmigrantes. Informe extraordinario. - LEMAÎTRE, G. (2005). The comparability of international migration statistics. Problems and prospects. - DELAUNAY, D. e TAPINOS, G. (1998). La mesure de la migration clandestine en Europe. Volumes I e II. París. CE - DEVOLDER, D. et alia (2006). Estimación del grado de error en el registro de la población extranjera en España: un enfoque comparativo. Barcelona. CED (UAB) - JANDL, M. (2004). The estimation of illegal migration in Eruope.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.